

Slovenci v New Yorku Delček slovenstva v popku sveta

*Besedilo in fotografije
Manca Juvan,
New York*

Ali ti je je všeč ... moja modra očala, je nezanesljivo vprašal mladenič. Medtem se je njegovo telo rahlo priklonilo energični visoko postavni ženski, ki mu je avtoritativno, z izrazitimi glasovnimi poudarki odgovorila: *Da, všeč so mi tvoja modra očala.* Potem se je obrnila po klopeh, posejanih po dolgi dvorani, in vprašala, ali je s tem dialogom vse lepo in prav. Tišina. Šesterica navzočih na začetnem tečaju slovenskega jezika je pozorno poslušala učiteljico Marto Stenberger, ki jih je korak za korakom vodila po pravilih slovenske slovnice.

Tečaj slovenskega jezika na drugi strani Atlantika, v New Yorku, obiskujejo predvsem potomci Slovencev in njihovi partnerji. To možnost so po dolгих letih dobili lanskega septembra v cerkvi svetega Cirila, ki danes velja predvsem za kulturno in manj za religiozno središče Slovencev v velikem jabolku.

»Govorim malo slovensko,« mi odvrne 70-letna Emily Harley Kerecz, ko jo nagovorim v slovenščini – znak, da nadaljujeva pogovor raje v angleškem jeziku. Njena stara starša sta iz Prekmurja prišla v Zdru-

žene države Amerike v začetku dvajsetega stoletja. Medtem ko se Emilyjina babica nikoli ni naučila govoriti angleško, pa sta njena starša z otroki govorila le v jeziku novega socialnega in kulturnega okolja. Iz svojega otroštva se gospa Emily spomni le nekaj slovenskih besed.

»Starši so hoteli biti Američani, in ne tujci, enako so hoteli za nas, otroke. Takrat niso vedeli, da bi bilo dobro obdržati materni jezik,« pojasnjuje Kereczeva, katere družinska zgodba je tipična zgodba ameriške emigracije. Njen dedek je bil navaden delavec v betlehemski jeklarni, ki je nekoč veljala za drugega največjega proizvajalca jekla v ZDA. Njen oče je napredoval do položaja oblikovalca, medtem ko je njen brat v isti jeklarni – pred leti so jo sicer zaprli – delal kot znanstvenik.

»Vem, da sta stara starša prišla v ZDA zaradi ekonomskih razlogov. Bila sta revna in neizobražena. Moj brat je bil prvi, ki je šel na kolidž,« razloži Emily, ki je odrasčala v mestu Betlehem, uro in pol oddaljenem od New Yorka, v zvezni državi Pensilvanija, med mnogimi Prekmurci. Opozori me, da se je njena družina sicer prepoznala za Prekmurce, ne pa za Slovence.

»Verjeli so, da so Vendi,« pove gospa Kerecz.

In kdo so sploh Vendi?

Po odgovor na to vprašanje me napotijo k Stephenu Antalicsu (Štefanu Antaliču), potomcu prekmurskih Slovencev, ki je bil tudi sam vse do leta 1991 prepričan, da je Vend. Znanstvenika je šele sinova radove-

Emily Harley Kerecz, 70, kemičarka, slovenska potomka

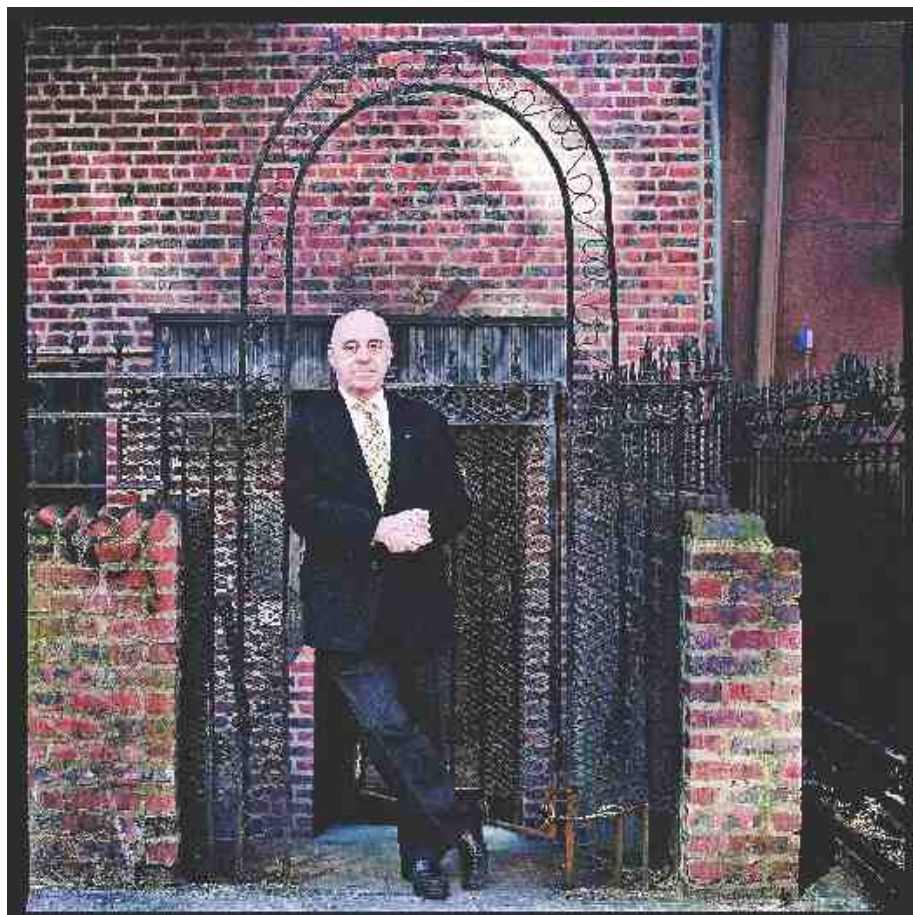
dnost privedla do tega, da je začel raziskovati »vendski fenomen«.

»Tukaj so ljudje verjeli, da niso Slovenci, ker jim je madžarska vlada to vcepila v glave. Bili so zajeti v politično kampanjo, s katero so si Madžari po prvi svetovni vojni

želeli pridobiti teritorij do Mure,« razlaga Antalics in priznava, da ga je kot otroka popolnoma zadovoljila zgodba o Vendih kot ljudeh iz države Vendezije, ki so se ji odpovedali zaradi belega konja. Nešteto krat je obiskal Evropo – šel je v arhive v Avstrijo,

Stephen Antalics, 71, profesor znanstvenik, potomec prekmurskih Slovencev

Emil Gaspari, 68, prodajalec

Madžarsko in Oxford – in različni dokumenti so mu dajali različno identiteto, šele arhivar iz Madžarske ga je prepričal z razkritjem. »Takrat sem dobil vpogled v dokumente, na podlagi katerih sem končno lahko razumel slovensko-vendski problem. Spoznal sem, da sem zares Slovenec,« zato se je Antalics odločil prinesiti slovensko zavest nazaj v Betlehem. Naletel je na različne odzive. Nekateri so ga obsojali in tudi krivili za spremembo njihove identitete in krizo, ki so jo ob tem doživeli.

A kako so lahko tako dolgo verjeli v mit belega konja?

»Nihče ni dvomil o duhovnikih in ti so v Betlehemu ustvarili vendsko družbo,« pojasni Antalics, ki je odgovoren za to, da je Slovenija prišla na zemljevid slovenskih potomcev v Betlehemu. Njegovo idejo o sestriških mestih Murska Sobota in Betlehem pa sta leta 1996 podprla oba takratna župana. Odtlej med mestoma potekajo redne kulturne in druge izmenjave.

Tudi Emily Harley Kerecz so njeni nekdanji someščani očitali, da učenje slovensčine ni del njene identitete, a ona vztraja. »Rekli so mi, da se ne bi smela učiti slovensko, ker da to ni moj jezik – ni jezik mojih staršev.« Ti so sicer govorili prekmurščino.

Ker Slovenci v Betlehemu nikoli niso bi-

Tino Žulj:
»Zame je dom tam,
kjer ima človek
biznis. To je lahko
Amerika, Irak,
Slovenija, kjerkoli.
Za zdaj je New
York. Kajti če nimaš
dela in nisi
uspešen, si nula.«

li del drugih slovenskih skupnosti v ZDA, tudi v cerkvi svetega Cirila do nedavnega niso vedeli zanje. In nasprotno. Emily Harley Kerecz je za slovensko cerkev v New Yorku izvedela šele pred petimi leti, čeprav stoji v East Villageu že skoraj sto let. »Priateljica naju je z možem opozorila, da je v cerkvi pokušina slovenskih vin. Na tem dogodku sva spoznala gospoda Gasparija in povabil naju je k maši,« razloži Kerecova, ki se je v Slovenijo zares »zaljubila«, ko jo je prvič obiskala pred petimi leti. Z možem pa sta odtlej navdušena tudi nad slovenskimi vini. Te je mogoče dobiti predvsem v najboljših newyorških restavracijah (prva je bila restavracija Alaina Ducassa, enega najbolj priznanih kuharjev na svetu).

Odrpta pot

Odgovorni za prepoznavnost slovenskih vin v New Yorku je podjetnik Emil Gaspari, ki se sicer že štirideset let ukvarja z oblikovanjem in trženjem pohištva, od leta 2001 pa dela tudi z vini. Zase pravi, da je bil rojen pod tremi zvezdami: »Prva je, da sem bil rojen v Sloveniji. Druga zvezda mi je omogočila, da pridem v Ameriko, in tretja, da sem tukaj nekje postal uspešen.« Osemindesetletnik še ne razmišlja o poklju, zato tudi ne načrtuje vrnitve v domovino, ki jo je zapustil leta 1961.

Bogdan Grom, 91, umetnik

»Stal sem na Titovi cesti, mimo se je pripeljal bel mercedes s tablicami New York Empire State. Iz njega je stopil možakar.« Izkazalo se je, da je bil gospod po rodu iz Avstrije, njegova mati pa je bila Slovenka. »Najprej me je po nemško vprašal za Kebetovo ulico. V polomljeni angleščini sem mu razložil, kako do tja, in mu potem tudi pokazal. V zahvalo me je povabil na kosilo, naslednji dan na večerjo ... Na koncu sem bil deležen povabila v ZDA,« pripoveduje Emil Gaspari, ki je danes dvojni državljani – Slovenije in Amerike, a se ima najprej za Slovenca.

Zanj je bila Amerika vedno kraj, kjer se cedita med in mleko. Od nekaj si je želel tja, zato je poleg redne službe delal še kot

kinooperater na Viču, raznašal je časopise, zbiral stvari za na odpad – vse, da bi zaslužil dovolj za ladijsko vozovnico. »V Jugoslaviji je bil za uspeh važen papir, tukaj pa se človek dokaže z delom. Šel sem za tri tedne in sem še vedno v Ameriki,« razmišlja očarljivi gospod.

Potencial tujine in element sreče

Amerika še danes privablja mnogo mladih Slovencev. V »obljubljeno deželo« se v zadnjem času odpravljajo predvsem umetniki, glasbeniki in znanstveniki. Ena izmed teh je enaintridesetletna Tatjana Trček Pulišič, ki se je pred osmimi leti z Vrhniko preselila v New York zaradi študija. Danes pa ne ve, ali se bo zares kdaj vr-

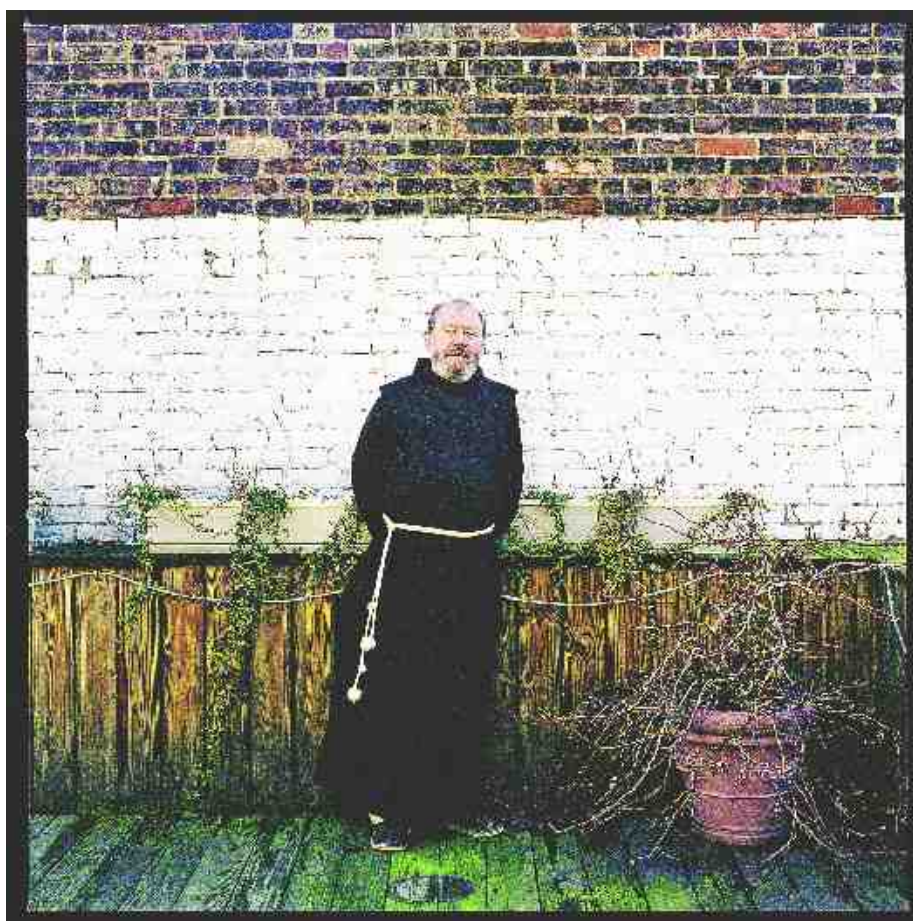
nila. »Najpomembnejše je to, da lahko tukaj razvijam svojo kariero. V Sloveniji z diplomom iz mikrobiologije nimaš veliko priložnosti. Kot znanstvenica imam tu potencial, ki ga lahko razvijam samo v tujini,« pojasnjuje doktorska študentka ugledne univerze Einstein, ki dela v laboratoriju pod vodstvom dr. Roberta H. Singerja, priznanega strokovnjaka s področja mikroskopije in celične biologije. Letos šestletni študij, za katerega jo štipendira univerza, končuje. Nadaljnja pot iskanja zaposlitve bo zaradi izkušnje, ki jo ima zelo malo ljudi, za Tatjano precej lažja. »Do tega privilegiranega položaja je bilo težko priti – imela sem srečo in trdo sem delala,« pripoveduje Trček Pulišičeva in hkrati opozarja, da ti ob neuspehu »tu ne bo nihče pomagal«.

Da je sreča zelo pomemben element v življenju posameznika, poudarja tudi priznani umetnik Bogdan Grom, ki v ZDA živi vse od leta 1957. »Včasih sem imel res več sreče kot pameti,« prizna enaindevetdesetletnik ob skodelici kave. Na kavču njegove hiše v New Jerseyju, obkrožen z umetniki, pripoveduje zgodbo svojega življenja: kako se je med drugo svetovno vojno, ker je bil politično aktiven na vseh protitalijanskih in protinemških demonstracijah, rešil usodnega zapora Regina Coeli v Rimu – imel je srečo, da ga je brivec v samici našel bolnega in so ga zdravniki namesto v zapor poslali v bolnišnico; kako ga je mama za vrednost enega prašiča spet rešila oddelka za politične zapornike v ljubljanski bolnišnici – našla je ljubico slovenskega komandanta; kako so ga njegove ilustracije Toma Sawyerja in Huckleberryja Finna pripeljale do ameriškega konzula v Trstu, ki mu je prek tržaške kvote dal vizum za Ameriko; kako je nekega dne v nedeljski izdaji časopisa *Herald Tribune* prebral članek o nekem gospodu Mussu, ki se je namenil pripeljati umetnost v nakupovalna središča.

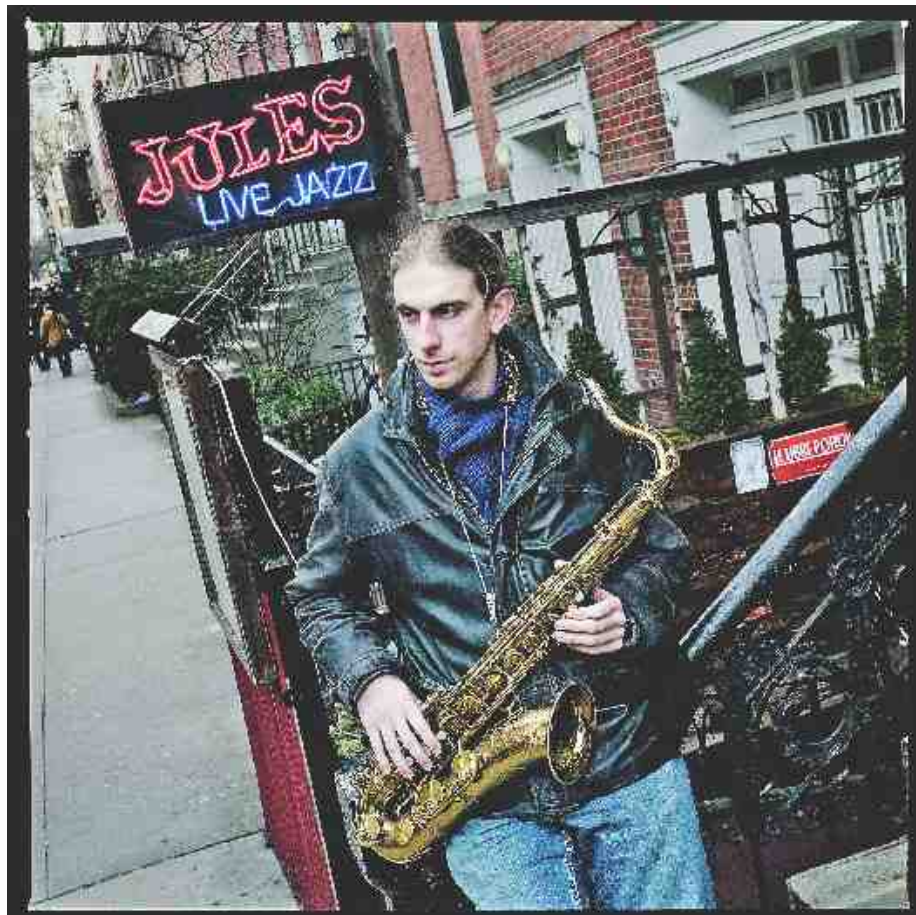
»Ko sem ga poklical naslednji dan, sem imel spet srečo, da tajnice ni bilo tam. Kajti če bi v svoji polomljeni angleščini začel govoriti z njo, bi odložila. Tako sem gospoda Mussa dobil direktno. Povabil me je na sestanek in me vprašal, ali znam delati kaj à la Henry Moore in Alexander Calder. Rekel sem, da ni problema, in odšel z naročilom za petindvajset tisoč dolarjev. Potem smo v prvo pokrito nakupovalno središče postavili kipe in druge umetnine à la Grom in Mussu so se bolj dopadle. Od takrat naprej me ni nikoli več vprašal, ali lahko naredim kaj kot nekdo drug,« razlaga kipar, slikar in grafik, sicer doma iz tržaške pokrajine, iz Devinščine. Po štiridesetih letih ustvarjanja ga tudi Amerika ne čudi več. Všeč mu je konstanta, da je v tem prostoru mogoče najti prav vse.

Pogled na Slovenijo

V Slovenijo se je vrnil prvič štiri leta po izselitvi, od takrat jo rad obiskuje vsako leto. »Ljubljana se je močno razširila,« je navdušen Grom, »včasih smo na sveto Katarino hodili s tramvajem do Šentvida in potem peš naprej. Danes prideš gor tako rekoč z avtomobilom.« Občutek, da se je Slovenija amerikanizirala in da postaja slovenska družba vse bolj materialistična, deli s preostalimi izseljenci, s katerimi smo se pogovarjali. »Ja, amerikanizacijo vidim, sploh če pogledam tiste bedaste napise v Ljubljani ... v popačeni angleščini. Moti me oponašanje oziroma to, kar mladi Ljubljančani imajo za oponašanje Američanov, na primer, da si ne zavežejo vezalk na

Pater Krizolog Martin Cimerman, 62, župnik

Lenart Krečič, 27, glasbenik

čevljih ... Moč mode je očitno močnejša od starih navad. Ampak, kakor radi rečejo: grata grata, malo popraskaj, pa ti pride še vedno ta stari Krajnc ven,« se zasmeji gospod Grom, ki govori še vedno lepo slovensko.

Za Gromovega kolega, s katerim sta skupaj v devetdesetih letih prejšnjega stoletja prenovila slovensko cerkev na Manhattnu, slikarja Mira Zupančiča, je bila osamosvojitve Slovenije izrednega pomena. Takrat je zanj ponovno postala dom. »S samostojnostjo Slovenije sem se lahko vrnil v lepe domače hribe, brez strahu, da me bo kdo prestregel. Takrat sem začel doma tudi razstavljati. Na hribčku pri sv. Emi imam svoj atelje, kjer ustvarjam vsako poletje. Vesel

sem, da sem postal stalni rezident Slovenije in tudi slovenski državljan,« pojasnjuje Zupančič, ki je Slovenijo, takrat še Jugoslavijo, zapustil leta 1963.

Zakaj Slovenci prihajajo v obljubljeni deželo?

Medtem ko se zdi, da so Groma in Zupančiča v ZDA vlekli ideje novih spoznanj in širjenje obzorja, so Slovenci v New York prihajali zaradi različnih stvari v različnih obdobjih, vse od 19. stoletja naprej.

»Prve, ki so prihajale, so bile domžalske slamarice. Z izdelovanjem slamninkov so tu zaslužile več kot njihovi možakarji,« pojasnjuje pater Krizolog Cimerman, ki že skoraj dvajset let vodi cerkev svetega Cirila in

Tatjana Trček Puljišič, 31, doktorska študentka

Metoda na Manhattnu. Po prvi in drugi svetovni vojni so prihajali begunci, v petdesetih in šestdesetih letih so v New York prihajali predvsem ekonomski migrantje in nekaj političnih izseljencev, ki so svojo prihodnost iskali v obljubljenem mestu.

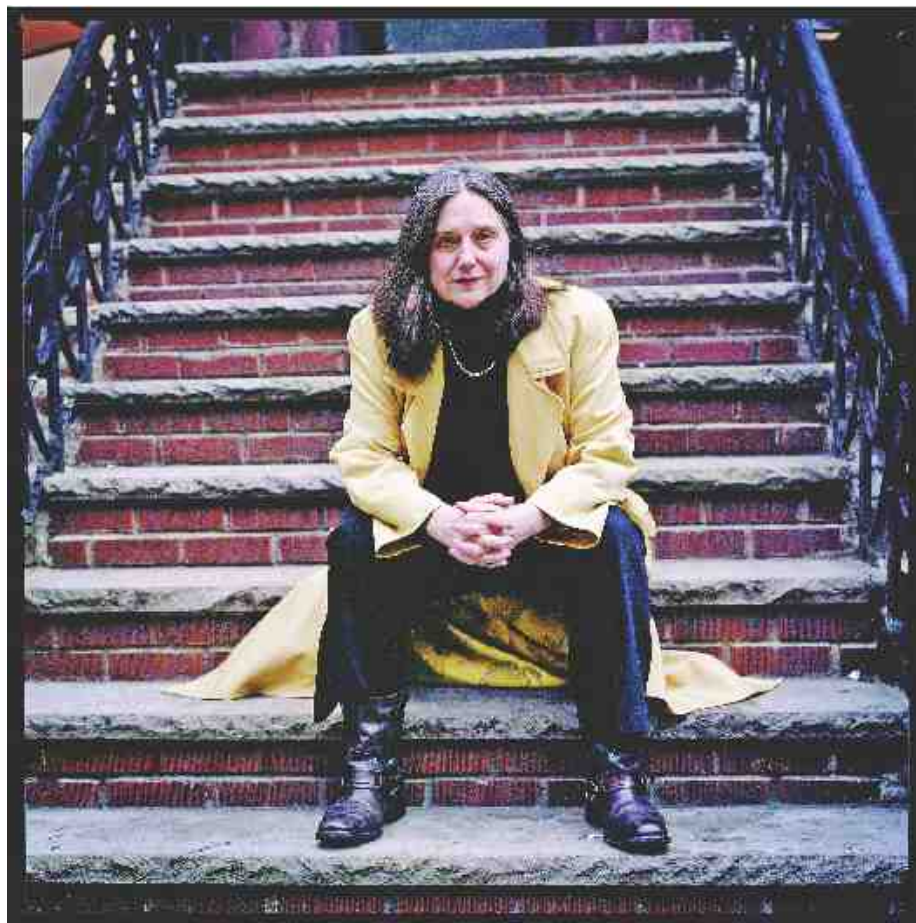
Pater Krizolog, ki je bil leta 1980 kaplan v Jolietu – tam je ena najstarejših slovenskih far v Ameriki –, pravi, da je skupnost Slovencev v New Yorku od nekdanje precej homogene. »Če gledam nazaj, se newyorški Slovenci med seboj niso preveč prepirali,« v smehu pove pater. Razlog je bil verjetno v tem, da je New York eno redkih mest na svetu, kjer ljudje drug drugemu puščajo pravico, da so taki, kakršni pač so – dokler ne kršijo zakona. Pater omeni izje-

mo, zgodbo ob nastanku župnije na Manhattnu.

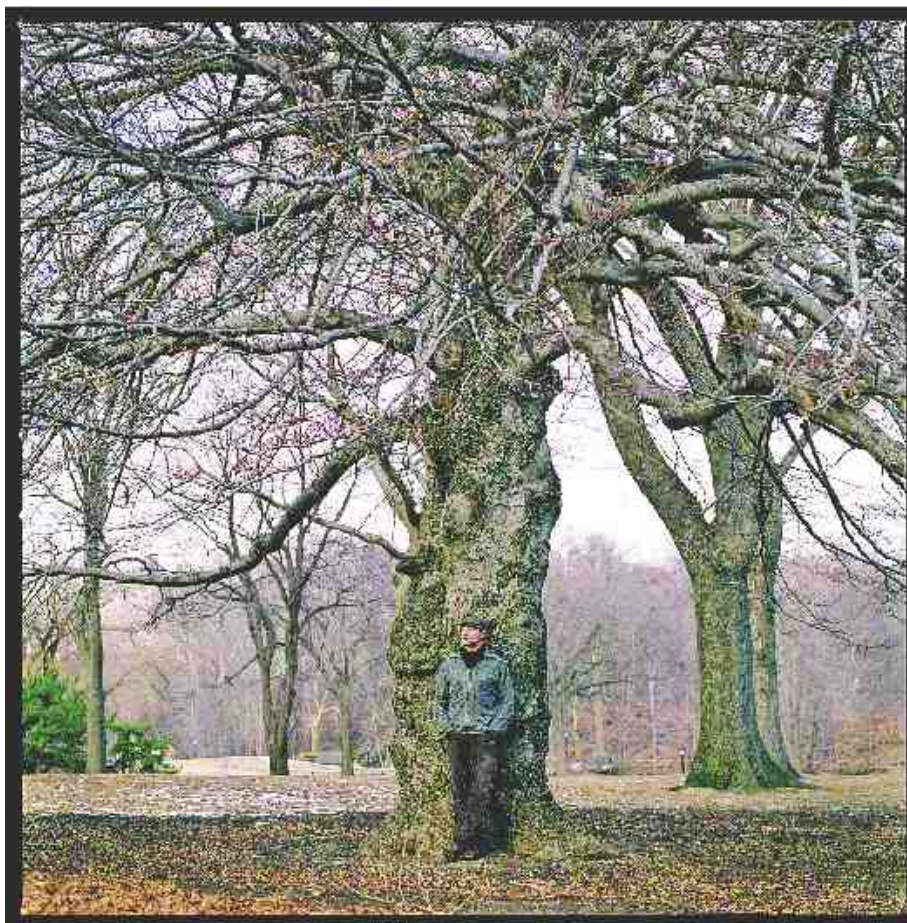
Slovenska cerkev oziroma slovenski dom

»V začetku dvajsetega stoletja je bilo v New Yorku nekje tri tisoč Slovencev.« Ti so se najprej družili predvsem v nemško govorečih cerkvah. »Nekateri so se naselili v Brooklynu in so želeli imeti tam svojo cerkev. Kupili so jo, a se je potem zgodilo, nihče ne ve točno, kaj ... Kot je značilno za nas, Kranjce, so se verjetno sprli. Leta 1916 je bila končno župnija ustanovljena tu, na Manhattnu.«

Z leti se je število Slovencev v velikem jabolku precej zmanjšalo. Danes naj bi jih

Tanja Astrid Vajk, 55, pisateljica, slovenska potomka

Klemen Novak, 31, igralec

tam živelo le še približno sedemsto. Eden od razlogov za razselitev je bil tudi velik skok cen; udobno življenje v newyorškem osrčju je postajal vse bolj privilegij premožnejših. »V šestdesetih letih so se Slovenci začeli razseljevati drugam. Kupovali so hiše na Long Islandu, v Pensilvaniji, Connecticutu,« pojasni pater Krizolog.

Za njimi je na Manhattnu ostala cerkev, katere vloga v skupnosti se je zaradi razseljevanja precej preoblikovala. Poleg redne maše vsako tretjo nedeljo v cerkvi potekajo kulturne ure. Lani so znova uvedli tečaj slovenskega jezika, v prostorih se dogajajo različne kulturne in družabne nereligiozne prireditve.

»Cerkve je bila na začetku zelo pomembno versko in kulturno središče skupnosti, okoli nje se je dogajal ves *social life*. Danes je predvsem neke vrste slovenski dom, kamor pridejo Slovenci z vseh koncev sveta,« pojasni frančiškan Krizolog, ki je prepričan, da ga je življenje v tujini naredilo predvsem bolj tolerantnega.

Pred leti, ko je nastopil kot funkcionar cerkve sv. Cirila v East Villageu, ga je najbolj skrbel odziv slovenske skupnosti, saj je ta precej integrirana v ameriško družbo. »Presenečen sem bil, da so ljudje vsestransko pomagali pri namenu, da v tej metropoli sveta ostane delček slovenstva tudi za poznejše rodove,« prizna Krizolog.

Beg možganov in kruta realnost

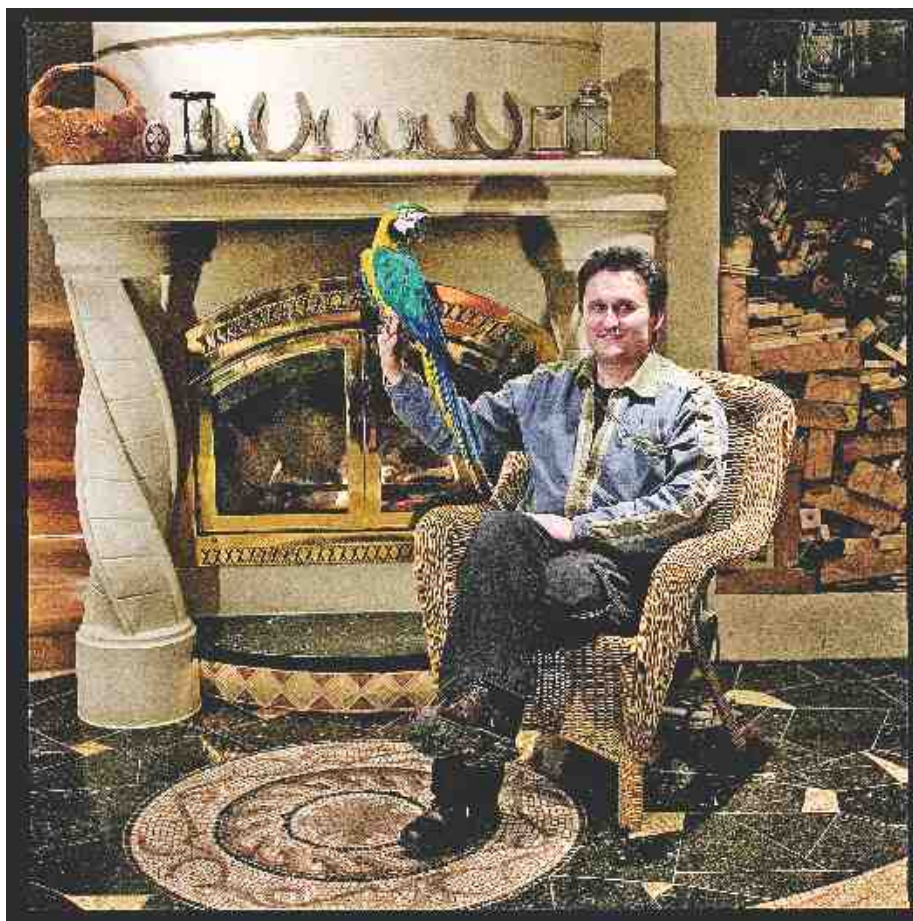
V slovenski cerkvi je začasni dom ob prihodu v mesto, ki nikoli ne spi, našel mlad in izjemno talentiran glasbenik Lenart Krečič. Sedemindvajsetletnik je na šolo New School for Jazz and Contemporary Music povabil profesor, priznani basist Reggie Workman, potem ko ga je slišal igrati saksofon na delavnici v Novem mestu. »Rekel mi je, da me takoj vzamejo v šolo. Edini pogoj je bil, da najdem denar za šolnino,« pripoveduje mladenič, ki v New Yorku išče »osebno legendo«.

Ob pomoči štipendij je leta 2003 začel študij saksofona. Lani je končal magisterij na Univerzi New York, trenutno je na akademski praksi – igra, uči in dela različne stvari. Med drugim pripravlja izid prve plošče improvizirane glasbe z naslovom *Chain of Sounds*, ki je rezultat inspiracije slike Bazena Henrija Matisa.

V New Yorku, ki mu daje občutek svobode, si želi ostati, saj velja za glasbeno središče sveta. Igral je že v najbolj znanih jazzovskih klubih, kot so Blue Note, Iridium, Jazz Gallery ... Posebej ponosen pa je na sodelovanje z Workmanom, ki je nekoč igral z legendarnim Johnom Coltranom, in njegovim bendom Statements. Kljub številnim dosežkom Krečič priznava, da je preboj za mladega glasbenika v New Yorku trd oreh in da je sam šele na začetku poti.

»Tu je ogromno kvalitetnih glasbenikov in glasbeni svet ni rožnat. Da se preživi, ampak nikakor ne tako, da vse življenje čakaš na telefonski klic,« pojasni Lenart, ki se poleg glasbe navdušuje tudi nad fiziko in med obema vidi mnogo povezav, predvsem pa v slednji vidi priložnost za stabilnost v življenju. »Spoznavam, da imajo tudi največje zvezde glasbenikov tu kakreden dohodek. Ker ne želim, da mi glasba postane le služba, vem, da si moram za preživetje najti alternativo,« prizemljeno razmišlja mladenič, ki je po nekaj letih v velikem mestu na polno zaživel.

»Starši od mene pričakujejo običajno življenje – šola, služba, poroka, otroci ... Naj-

Tino Žulj, 46, električar

bolj se bojijo, da se bom tu zaljubil, da me ne bo nazaj. Po drugi strani nikoli niso živeli v tujini, šli so na izlet. Ne vedo, kako težko se je vklopiti v nov sistem. Ko se vrnem domov, opažam, da moji vrstniki v Sloveniji vse nekako imajo – stanovanje, avto, službo ... Jaz pa nimam nič takega, najamem si lahko le sobico v Harlemu. Težava je, ker mislijo, da jim v življenju potemtakem ni treba nič več narediti. Tako nekateri zaidejo v droge, alkohol ... Če hočeš v New Yorku preživeti, moraš delati, moraš dobro zaslužiti,« pojasnjuje Lenart, ki ga majhnost in ležernost Slovenije omejujeta, predvsem pa ga motita slovenska obrekljivost in nevoščljivost.

Potem ko je zaradi newyorškega tempa in svojega perfekcionizma zašel v zdravstvene težave, se je naučil, da življenja ne jemlje več tako strašno resno. »Tu imaš toliko zanimivih stvari, priložnosti, da se ti lahko zmeša. Še posebej če si očitaš, kaj vse si zamudil. Zato moraš biti zelo organiziran, točno moraš vedeti, kaj hočeš, pri vsem pa moraš biti miren – *you have to take it easy*,« razlaga prodorni saksofonist.

Ameriški sen za Slovence

S tem, da je New York zahtevno mesto, se strinja tudi podjetnik Tino Žulj, 46, ki v ZDA živi in dela že enainvajset let. Prišel je kot mlad povprečen fant iz Ribnice in s trdim delom in kančkom iznajdljivosti v

New Yorku postal uspešen. Njegovo osebno zgodbo bi Hollywood z lahkoto postavil na veliko platno kot primer še enega ureničnega ameriškega sna.

Gospod Žulj je električar, ukvarja se z električnimi instalacijami. Delal je za znane Američane, kot so Nicolas Cage, Goldie Hawn in Bobby Short. V svojem »dvorcu« sredi Queensa, ki ga je sezidal iz podrte stare hiške, živi z ženo in dvema sinovoma. Pred hišo je parkirana civilna različica ameriškega vojaškega vozila *hummer* – njegovo »delovno« vozilo.

»Prišel sem z nekaj privarčevanega denarja. Doma sem ga želel vložiti v posel, pa mi takratna jugoslovanska vlada tega ni dovolila. Potem sem dve leti živel kot ilegalac. Takrat ni bilo lahko. Bil sem zelo odvisen od prijatelja, ki mi je po prihodu ogromno pomagal. Pri njem sem živel in vpeljal me je v delo. Začel sem delati z Arabci, saj sem z njimi že imel izkušnje iz Iraka. Niso mi plačali veliko, ampak dobil sem gotovino.«

Kljub gospodarski krizi ima Žulj še vedno zadosti posla. Pravi, da svojih storitev nikoli ni oglaševal, da se je širil samo z delom. Zanj dela sedem ljudi. Dvanajst let ni praznoval božiča, tudi dopustuje bolj malo. Večino časa je na terenu.

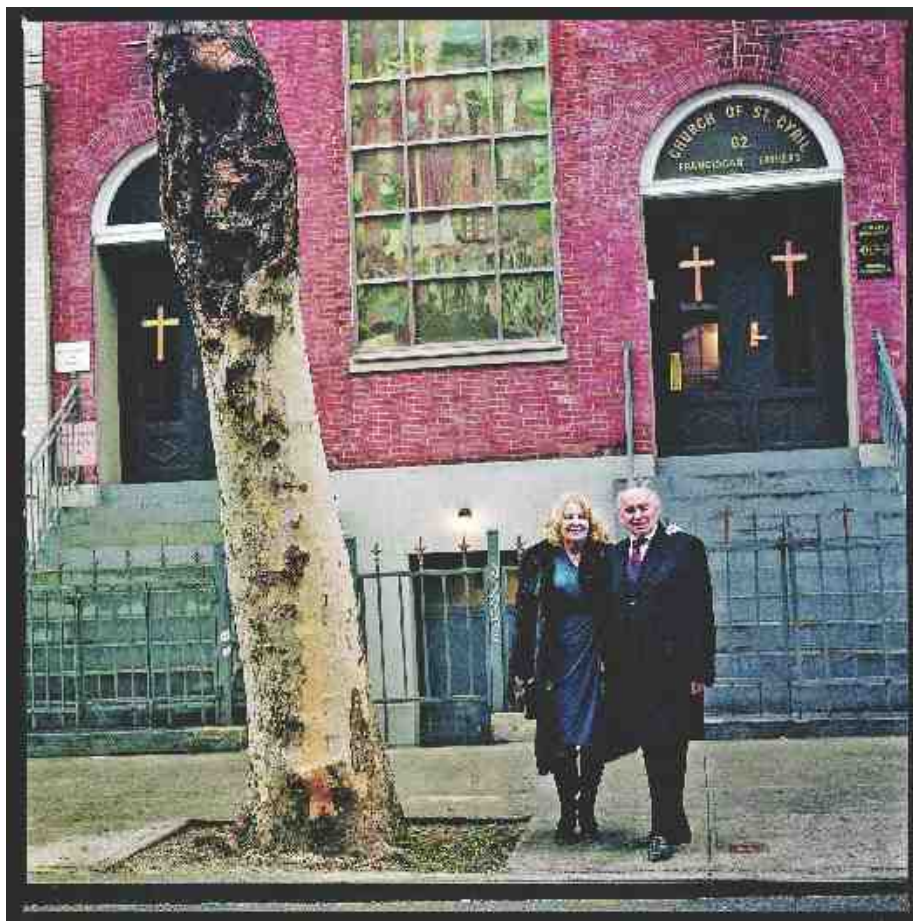
»Kvaliteta življenja je nedvomno večja v Sloveniji, a jaz nisem tu zato, da bi užival. Medtem ko je tam še vedno mentaliteta, da ima majhna firma majhne priložnosti, v New Yorku ni tako,« pojasni Tino Žulj, ki je bil lanskega novembra prvič del gospodarske delegacije predsednika Danila Türka, ko se je ta mudil na uradnem obisku v Azerbajdžanu in Kazahstanu.

A za Žulja dom ni Slovenija, čeprav bi lahko bila – če bi mu ponudila priložnost za ustvarjanje dobička. »Zame je dom tam, kjer ima človek biznis. To je lahko Amerika, Irak, Slovenija, kjerkoli. Za zdaj je New York. Kajti če nimaš dela in nisi uspešen, si nula. Tega me je naučila Jugoslavija,« pojasni Tino, ki kot mnogi Slovenci v New Yorku tu najbolj pogreša pravo, domačo slovensko kuhinjo. Klobase, sušene v dimu, in soške postrvi, »najboljša hrana, ki obstaja«, so vsakič na obisku v domovini obvezno na jedilniku.

Ko spet govori slovensko, opazi, da izgublja besede. Prizna, da se ne trudi ohranjati slovensko kulturo in da se počuti bolj »internacionalnež«, niti ne več toliko Slovenec in ne Američan. Ker je večino časa zdoma, sta tudi otroka v rokah matere, Američanke, in doma navadno govorijo le angleško. S Slovenci pride v stik občasno, kadar ima čas, da se udeleži kakšnega dogodka.

Prazniki, kulturne ure, otvoritve razstav, kuharski tečaji – to so najpogostejši dogodki, ki v prostore cerkve svetega Cirila na Manhattnu navadno privabijo večjo množico Slovencev. Za nedavno neformalno druženje ob Prešernovem dnevu je poskrbela Slovenska ženska zveza (Slovenian Women's Union of America). Ob slastni orehovi potici, jabolčnem *štrudlju*, slovenskih vinih in drugih dobrotah se je kramljalo in pelo, izmenjajoče se v slovenščini in angleščini.

V kletnem prostoru »slovenskega doma« v New Yorku je po tem, ko so študentje slovenščine zrecitali *Zdravljico*, glasno odmevalo: »Glej, glej, glej, sonce na vzhodu, glej, sonce na pohodu, čez hribe in doline, v slavo domovine, v dobrem in v slabem za Slovenijo živimo ... Slovenijaaaa gre naprej, Slovenijaaaa gre naprej.«

Miro Zupančič z ženo, 62, akademski slikar, pred cerkvijo svetega Cirila na Manhattnu